

Қазақстан бойынша Халықаралық қазақ-түрік университетінде ғана Түркия тарапынан бөлінген білім гранттары негізінде тегін білім алуға мүмкіндік бар.

Алғашында студенттерден топ құрып үйрете бастадым. Ұл-қыздарым да үйренді. Балаларды алып жарысқа кететінмін.

Университеттің басты даму бағыттарының бірі – университет қалашығын көгалдандыру. Биыл да ерте көктемнен бастап, абаттандыру жұмыстарын жалғастыратын боламыз.

БАСҚАЛАРДЫ ҮЙРЕТЕ ЖҮРІП БІЗ ӨЗІМІЗ ҮЙРЕНЕМІЗ

Ясауи университеті

УНИВЕРСИТЕТ
СТУДЕНТТЕРІНІҢ
ҮНІ

e-mail: a.yassau@mail.ru

№1 (428) 15 ҚАҢТАР 2017 ЖЫЛ

ҚОШ КЕЛДІҢ, EXPO ЖЫЛЫ!

УНИВЕРСИТЕТІМІЗДІҢ ӘЛЕУЕТІН КӨРСЕТУГЕ ЗОР МҮМКІНДІК ТУДЫ

EXPO 2017
• Future Energy •
Astana Kazakhstan

EXPO-2017 көрмесінің «Болашақтың энергиясы» тақырыбы ең үздік әлемдік энергия сақтау технологиясын, күн, жел, теңіз, мұхит және термалды су тәрізді бүгінде бар баламалы энергия көздерін пайдалануда жаңа әзірлемелер мен технологияны пайдалануға мүмкіндік береді. Астана осы саладағы ең үздік әлемдік әзірлемелер мен трендтер көрсету үшін тиімді алаңға айналуы мүмкін. Көрме сондай-ақ елдің өндірістік қуаты мен ғылыми базасын технологиялық жаңғырту және экономиканы жүйелі әртараптандыру үшін қуатты серпін береді.

АУҚЫМДЫ МӘСЕЛЕЛЕР ҚАРАЛДЫ

Жуырда Ахмет Ясауи университеті Мәдениет Орталығының кіші залында №3 Сенат мәжілісі өтті. Мәжіліске Сенат мүшелері, кафедра меңгерушілері, құрылымдық бөлім басшылары мен күн тәртібіне қатысы бар қызметкерлер қатысты.

Оқу-әдістемелік ісі жөніндегі вице-президент Б.Ахметов, I вице-президент М.Куталмыш ұжымды Жаңа жылмен құттықтап, игі тілектерін білдірді.

2016 жылды қорытындылаған Сенат дәстүрлі марапаттаудан басталды. Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігінің «Денсаулық сақтау ісіне қосқан үлесі үшін» төс белгісімен «Акушерлік іс және гинекология»

кафедрасының меңгерушісі, Р.Нурхасимова, Шымкент медицина институтының директоры Р.Бектұрғанов, Медицина ғылыми-зерттеу институты директорының орынбасары, У.Жұмабаев марапатталды.

Сондай-ақ, басшылар «Өнер» факультеті «Дене тәрбиесі» кафедрасының аға оқытушысы, PhD Б. Омаровты, «Жаратылыстану» факультеті «Экология және химия» кафедрасының доценті, Г. Жылысбаеваны,

«Өнер» факультеті «Орындаушылық өнер» кафедрасының доценті міндетін атқарушы Р.Сыздықованы, «Әлеуметтік ғылымдар» факультеті «Экономика» кафедрасының профессоры С. Ыдырысты «Жоғары оқу орнының үздік оқытушысы» Мемлекеттік грант иегері атануымен құттықтады.

Университеттің өндірістік-шаруашылық ісі жөніндегі вице-президенті Н.Батырбаев «2016 жылғы университеттің материалды-техникалық, шаруашылық және қаржылық қызметтерінің қорытындысы және 2017 жылға арналған қаржылық жұмыстарды жоспарлау, бекіту мәселесі туралы» баяндама жасады. Университеттің материалдық-техникалық базасының көрсеткіштері, жердің аумағы, атқарылған іс-шаралардың түрлері, бөлінген ағымдағы қаржылар жөнінде есеп берді.

«Еуразия» ғылыми-зерттеу институтының директоры Н.Шимшек 2014-2016 оқу жылдары аралығында атқарылған істері жөнінде ауқымды есеп берді.

Сондай-ақ, университет Ережелеріне өзгерістер мен толықтырулар енгізу, бекіту, «Түркология» ғылыми-зерттеу институтының Ережесі, «Бүгінгі түркология: өзекті мәселелері мен алдағы міндеттері атты ғылыми семинар Ережесін бекіту, қолдануға жарамсыз, тозығы жеткен, автокөліктерді университет қызметкерлері мен жұмысшыларына қалдық бағамен сату мәселесі, академиялық мәселелер бойынша, 31 мамандыққа лицензия алу жөнінде ҚР БҒМ ұсыныс жіберу сияқты әртүрлі мәселелер қаралды.

Сонымен қатар, баспаға ұсынатын университет ОПК-ның дайындаған оқулық, оқу құралы мен монографияларын, Докторанттар мен магистранттардың диссертациялық тақырыптарына өзгерістер енгізу және бекіту мәселесі қаралып бекітілді.

Б.ОСПАНОВА
Ақпарат орталығы

ОҚИТЫНДАРЫҢЫЗ:

02 УНИВЕРСИТЕТТІҢ ТАРИХИ ФОТОШЕЖІРЕСІ

Альбомда оқу ордамыздың ширек ғасырдағы құрылу тарихы мен даму белестері фото суреттермен баяндалған. Басылымда білім шаңырағының кемелдену жолында еңбек еткен оқу орны басшылары, оқытушы-профессорлары және қызметкерлерінің жемісті еңбектерінің тарихи суреттері енгізілген.

03 ӨТКЕН ЖЫЛҒА ӨКПЕ ЖОҚ

Бұл жетістіктердің басты мақсаты университетімізде білімгер жастарды салауатты өмір салтын ұстануға, дені сау жас етіп тәрбиелеуге бағытталған жұмыстың нәтижесі деуге болады.

ТӘРТІП - БАСТЫ ТАЛАП

Таяуда университеттің «Академик М.Жұрынов» атындағы Сенат залында Тәрбие Кеңесінің кезекті отырысы өтті. Кеңеске Ұйымдастыру және тәрбие істері жөніндегі вице-президент, профессор Б.Мұхамеджанов, Тәрбие және мәдени істер департаменті директоры Л.Есентаева, факультет декандарының тәрбие жөніндегі орынбасарлары және өзге де кеңес мүшелері қатысты.

Жиынды бастамас бұрын вице-президент Б.Мұхамеджанов және студенттер үйі дирекциясының директоры, профессор Ә.Садықов өнерлерімен танылып жүрген бір топ студент жастарға облыс және университет басшылығының марапаттарын табыстады.

Оқу орнындағы тәрбие мәселелері төңірегінде кеңесуді мақсат тұтқан бұл жиынның күн тәртібі бойынша Ақпарат орталығының басшысы А.Сәдібеков орталықта атқарылған жұмыстардың бір жылдық есебін берді. Мұнан әрі департамент маманы Н.Исаев университет жатақханаларындағы тәртіп мәселелері турасында ақпарат берді.

Сондай-ақ, университеттің ішкі тәртібі мен мерекелік күндердегі демалыстарға орай жатақханаларда кезекшіліктерді ұйымдастыру және тағы басқа өзге де мәселелер төңірінде пікір алмасты.

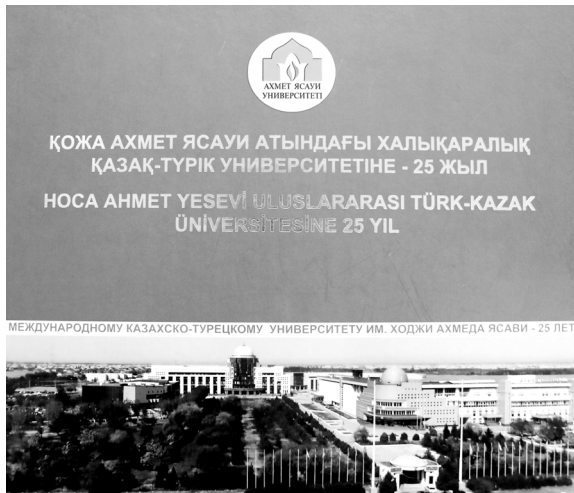
Ақпарат орталығы.

АҚПАРАТТАР АҒЫНЫ

* Бір тақырыпқа үш мақала

УНИВЕРСИТЕТТІҢ ТАРИХИ ФОТОШЕЖІРЕСІ

Ел Тәуелсіздігі мен оқу ордамыздың 25 жылдығы қатар тойланды. Мерейлі мерекеге арнап университетте фото альбом шығарылды. Құрастырған ақпарат орталығының басшысы Асхат Сәдібеков. Аталмыш фотоальбом университеттің 25 жылдығына арналған тарихи фотошежіре. Альбомда оқу ордамыздың ширек ғасырдағы құрылу тарихы мен даму белестері фото суреттермен баяндалған. Басылымда білім шаңырағының кемелдену жолында еңбек еткен оқу орны басшылары, оқытушы-профессорлары және қызметкерлерінің жемісті еңбектерінің тарихи суреттері енгізілген. Келбеті көз тартатын оқу ордасының құрылған сәтінен бастап, қазіргі келбеттері бейнеленген. Оқу орнына арнайы ат басын бұрған туыстас екі мемлекеттің басшылары, мен мәртебелі меймандардың университетке жасаған сапары жайлы естелік суреттер жинақталып берілген. Тарих тұңғығынан сыр шертетін сырлы суреттер оқырман көңілінен шықты.

ЯУ-ақпарат

ҚҰНДЫ ЕҢБЕК

енгізген.

Мұндайда айрықша еске салатын нәрсе, бұл өлке ақын-жырауларының шығармаларын жинап, зерттеу жасағанда бұрын көбіне осы аймақтағы Қармақшы, Жалағаш, Сырдария аудандары төңірегінде өмір сүрген дарынды бабалар жайлы кең көлемде сөз қозғалатын. Мына зерттеу еңбекте соған қоса Қазалы, Арал аудандары аймағында ғұмыр кешкен, жиырмадан астам жергілікті ақындардың шығармалары жаңадан қамтылып, солардың он беске жуығының жасаған рухани мұраларына шынайылықпен талдау жасалыныпты.

Т.Еңсегенұлы зерттеуге алған барлық ақын-жыраулардың шығармаларын жүйелеп талдау жасаған. Табиғат дарынды етіп жаратқан жүзден астам Сыр бойы ақын-жырауларының рухани мұраларын іздеп тауып, жинап, әрқайсысын жеке-жеке зерттеп, ғылыми негізде бағасын берген. Автор аталмыш кітапты өз қаржысына шығарыпты.

Профессор Тоқболат Еңсегенұлы бұл зерттеу еңбек жайлы айтпақ ойының түйінін: «Сыр бойы ақын-жыраулары:

— дәуір шындығын жырлауда эстетикалық талғам биігінен танылып, мәңгі тозбайтын мол мұралар жасады

— өлең, дастандарды өнер аспабымен толғап туындатып, тың мақамдарды дүниеге әкелді;

— Қорқыт ата сарының жалғастырып, философиялық жырлар арнасын кеңейтті. Жазба айтыстың бірнеше түрлерін өмірге енгізді;

— Сыр сүлейлерінің рухани мұралары ұлттық құндылықтардың гауһарына айналды;

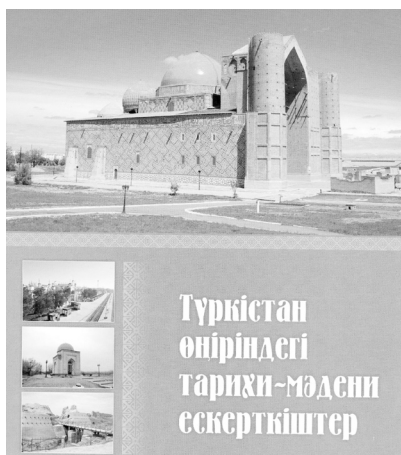
— Тұңғыш рет толымды түрде зерттелініп, ғылыми бағасы берілді», — деп зерттеу еңбектің алғашқы бетіне арнайы беріпті.

Автордың осы жинақтап айтқан қорытынды тұжырымдары ұзақ зерттеуден туған маңызды еңбек.

Жақында филология ғылымдарының докторы, профессор Тоқболат Еңсегенұлының «Сыр бойы ақын-жыраулары, олар жасаған шығармалар ерекшелігі» (Алматы: «Тоғанай Т», 2016) атты ғылыми-зерттеу жұмысы жарыққа шықты.

Бұл еңбекті жазуда автор осы өлкеде ғұмыр кешкен жүзден астам ақын-жыраулардың шығармаларын жинастырып алыпты. Солардың бір сыпырасының жазған өлеңдері аздап табылғанымен аты-жөні, өмірбаяны, әсіресе, туылған жылы, тұрған жері жайлы нақтылық жетіспеген. Бір-екі ақынның шығармалары өзге ауысып кеткен сияқты. Нәтижесінде, автор жиырмадан астам ақын-жыраулардың есімін айқындап атап, қырыққа жуық шайырлардың жасаған мұраларына арнайы шолу жасаған, 45 ақын-жыраулардың шығармаларына ғылыми тұрғыда талдау жасап, осы еңбекке

ЖАҢА ЖИНАҚ ОҚЫРМАНҒА ЖОЛ ТАРТТЫ

«Түркістан өңіріндегі тарихи-мәдени ескерткіштер» атты жаңа деректі тарихи-танымдық альбом-жинақ жарық көрді.

Аса құнды бұл анықтамалық жинақта Түркістан өңіріндегі археологиялық зерттеулер нәтижесінде табылған тарихи-мәдени, ортағасырлық сәулет-құрылыс және діни-рухани ескерткіштері мен XIX-XX ғасырлардан жеткен жаңа заман құрылыстары жайлы анықтамалық мағлұмат берілген. Жинақта ескерткіштің орналасқан жері, уақыты, типологиялық ерекшелігі, жер көлемі, ғылыми зерттелуі, қысқаша тарихы, қазіргі кезде пайдаланылуы және басқа да мәліметтерді қамтыған.

Тұңғыш рет «Әзірет Сұлтан» қорық-музейі қызметкерлері еңбегімен жарық көрген атаулы жинақ, музей саласында, Түркістан өңірін танытуға зор үлес қосары сөзсіз әрі ғылыми ортадағы үлкен жаңалық болатыны айқын.

«Әзірет Сұлтан» қорық-музейінің баспасөз қызметі

КІТАП — АҚЫЛДЫ ҚУАТТАНДЫРАТЫН ҚҰРАЛ

Ғалымдар кітап оқыған адамның өзгелерге қарағанда ұзақ өмір сүретінін дәлелдеді. Кітап оқу ой мен қиялды дамытып қана қоймай, адамның өмір жасын ұзартатынын анықтады. Йель университетінің қоғам денсаулығы мектебінде «Кітап оқудың адам өмірінің ұзақтығына әсері» тақырыбындағы көлемді зерттеу жұмыстары жүргізілді.

12 жылға созылған зерттеуге 3,6 мың ересек ер мен әйел қатысты. Оның ішінде кітапқұмарлар да, құмар еместер де бар.

Зерттеу нәтижелері көрсеткендей, үнемі кітап оқитын жандар оқымайтындармен салыстырғанда шамамен екі жылға артық өмір сүреді екен. Ал аптасына 3,5 сағат не одан да көп уақытын оқуға арнайтын зейнеткерлердің басқа егде адамдармен салыстырғандағы өмірмен қоштасу қаупі алдағы 12 жылға шаққанда 20%-ға төмен.

— «Күніне жарты сағат уақытыңызды оқуға арнасаңыз, ұзақ өмір сүруге мүмкіншілігіңіз молая-

ды», — дейді зерттеушілердің бірі, профессор Бекка Р.Левин.

Ең қызығы да сол, мұндай «кітап терапиясы» адам талғамайды. Яғни адамның табысына, мамандығына, отбасылық жағдайына, нәсілі мен өмірге разы не разы еместігіне қарамастан, баршаға бірдей әсер етеді. Адамның өмір жасын ұзартатын оқу түрі — кітап оқу. Газет пен журналды таңдаған жандардың көрсеткен нәтижелері аса жақсы емес.

Жалпы, оқу — күйзеліс пен күнделікті тұрмыс машақатынан арылтатын ең тиімді тәсіл. Оқу арқылы адамның миы ұзақ уақыт

бойы қартаймайды, мидағы жүйке байланыстары артып, сол арқылы ақылға ақыл қосылады. Кітап оқуды әдетке айналдыру — кәріліктің және Альцгеймер ауруын алдын алады. Ол депрессиямен күресуге көмектесіп, адамның шығармашылық қабілеті мен әлеуметтік бейімділіктерін жақсартады.

Кітап оқудың пайдасы бұрыннан белгілі. Алайда тек Йель университеті ғалымдары ғана алғаш рет оның адам өмірінің ұзақтығына оң әсерін дәлелдей алды.

Нағыз жыл жаңалығы деп осыны айт! Кітап оқиық, ағайын!

Stan.kz

ШЫРШАЛАР САЙЫСЫ ӨТТІ

Университетіміздің Ғылыми кітапханасы жаңа жылдық шыршалар сайысын ұйымдастырды. Әр бөлім өзіндік қайталанбас шыршалар құрастырды. Кітаптан, газет-журналдардан, шардан және киім ілгіштен жасалынып безендірілген шыршаларды көргенде таңданбай қалмайсың. Киім ілгіш қызметкерлері Гүлжан Жүсіпбекова мен Баян Бейсенбаеваның киім ілгіштен жасаған шыршасы үздік деп табылып, мақтау қағазымен марапатталды. Қиялы ұшқыр кітапхана қызметкерлері оқырмандарға көтеріңкі көңіл күй сыйлады.

Айгүл ҚАМБАРОВА
Библиограф

ҚҰТТЫҚТАЙМЫЗ!

Жуырда Шымкент қаласында 2016 жылдың әр сала бойынша үздіктерін марапаттау шарасы өтті. 52 аталым бойынша таңдалған «Жыл үздіктерін» облыс әкімі Жансейіт Түймебаев құттықтады. «Жылдың үздік композиторы» номинациясына университеттің продюсерлік орталығының директоры - Әлімбай Түгелбайұлы Ботақараев ие болды. Облыстық мәдениет саласын дамытуға ерекше үлес қосқаны үшін өңір басшысының марапатына ие болған әріптесімізді құттықтаймыз.

УНИВЕРСИТЕТ ТЫНЫСЫ

ӨТКЕН ЖЫЛҒА ӨКПЕ ЖОҚ

Университетімізде білім алатын жастар, ертеңгі елдің тізгін ұстарлары. Тәрбие мен білім қатар жүрген ел қашан да биік белестерді бағындырары анық. Бүгінгі таңда оқу орын басшылығы осы бағытта күндіз-түні талмай еңбек етуді басты назарда ұстап келеді. Нәтижесі де жоқ емес. Қазіргі таңда осынау игілікті істердің тиімді ұйымдастырылуы нәтижесінде университет студенттері үлкен жетістіктерді бағындырып жүр. Өткен мешін жылы университетіміздің өнерпаз жастары үшін табысты жыл болды деп айта аламыз.

Бүгінгі таңда біздің өнерпаздар XII Ұлттық жастар Дельфий ойындарының облыстық байқауында Эстрадалық ән бойынша «Пэрте» триосы 2-орынға ие болды. Ал, ҚР Тәуелсіздігінің 25 жылдығына арналған Ш.Қалдаяқов атындағы «Менің Қазақстаным» облыстық ән байқауында «Асу» дуэті лауреат атанып және «Пэрте» триосы 3-орынға ие болды. Сондай-ақ, Ел Тәуелсіздігінің 25 жылдығына орай «Қуатты өңір-қуатты Қазақстан» Оңтүстік Қазақстан облысының Астана қаласындағы күндері аясында өткізілген мәдени іс-шараларға белсене қатысып, үздік өнер көрсеткендері үшін «Асу» дуэті және «Пэрте» триосы облыс әкімі Ж.Түймебаевтың Алғыс хатымен марапатталды.

Мұнан өзге, «Жастар ресурстық орталығы» КММ ұйымдастыруымен Шымкент қаласында ҚР Тәуелсіздігінің 25 жылдығы аясында XII Ұлттық жастар Дельфий ойындарының облыстық байқауы өткен болатын. Аталған байқаудың «Театр ұжымы» номинациясы бойынша университеттің «Актерлік өнер» мамандығының талантты студент жастары I-орын иегері атанды. Ал, Ақмола облысы, Степногорск қаласында өткен Ұлттық жастар Дельфий ойындарының Республикалық байқауында Өнер факультетінің студенттері: Құрметжан Ербақ, Батталов Асылжан, Шаймахан Бағдәулет, Өшірбаева Ұлдана, Рахымжанова Мадина 2-орын иеленіп медальдармен марапатталды. Университетіміздің Тәрбие және мәдени істер департаменті, Продюсерлік орталық ұжымы мен Өнер факультетінің ұстаздары осынау жемістің бапкерлері деуге болады.

Ал, спорт саласы бойынша да ауыз толтырып айтарлықтай жеңістеріміз бар. Бұл жетістіктердің басты мақсаты университетімізде білімгер жастарды салауатты өмір салтын ұстануға, дені сау жас етіп тәрбиелеуге бағытталған жұмыстың нәтижесі деуге болады. Студенттердің салауатты өмір салтын қалыптастыру мақсатында, университетімізде спорт клуб жұмыс жасайды. Мұнда спорттың 13 түрі бойынша спорттық секция жұмыс істейді. Оған 700-ге жуық студенттер қатысады. Оларға дзюдо (ерлер, қыздар), қазақша күрес, самбо, еркін күрес, баскетбол (ерлер, қыздар), таэквандо, бокс, гимнастика, тоғызқұмалақ, волейбол секілді спорт секциялары мен тренажер залы және жүзу бассейні үздіксіз қызмет етуде. Университет студенттерінің және оқытушы-профессорлар мен қызметкерлерінің денсаулығын нығайту үшін және салауатты өмір салтын қалыптастыру мақсатында жылына екі рет студенттер және оқытушы-профессорлар мен қызметкерлер арасында түрлі спорт түрлерінен спартакиадалар ұйымдастырылып тұрады.

Биылғы жылы алыс және жақын шетелдер мен Республикалық жарыстардан елеулі табыстарға қол жетті. Атап айтар болсақ, Астана қаласында Еркін Күрестен өткен Азия чемпионатында Усербаев Ғалымжан I орын иеленді. Ал, Ташкент қаласында дзюдо күресінен өткен Азия чемпионатында Хамза Дидар II орын иеленіп, XXXI жазғы Рио Олимпиадасына жолдама алды. Сондай-ақ, Усербаев Ғалымжан Рио олимпиадасына қатысып, еліміздің намысын қорғады. Индия мемлекетінде Дзюдо күресінен өткен Азия чемпионатында Султанбекова Салтанат жүлделі III-орын, Румыния мемлекетінде Самбо күресінен өткен Әлем чемпионатында Айдарбек Тоқтарбек III-орын, Түркия Республикасында студенттер арасындағы Еркін күрес спорт түрінен Әлем чемпионатында Аширов Мейіржан жеңімпаз атанды. Ресей Федерациясы, Санкт Петербург қаласында өткен жастар арасындағы Әлем чемпионатында Нұрмағанбет Бек II-орын иеленді. Ел мерейін асырған жастарымыз- оқу орнының мақтанышы. Спортты жаңына серік еткен жас спортшыларымыздың жеңісін ерқашан мақтан тұтамыз.

Болашақ бүгіннен басталады. Сол себепті оқу орны осы бағытты ердайым назардан тыс қалдырған емес.

Ләззат ЕСЕНТАЕВА
Тәрбие және мәдени істер
департаментінің директоры

Тәуелсіз Қазақстанның өз тарихы ерекше. 1991 жылы 16 желтоқсанда көк туымыз желбіреп, тәуелсіз ел атандық. Міне содан бері ширек ғасыр өтті. Тәуелсіздіктің көк туы желбіреп, қазақ халқы қырандай самғап, еркіндікте өз елін, өз жерім деп мақтанып шаттануда. Әрине бұл рас біздің көмеңгер елбасымыз Н.Назарбаевтың арқасы емес пе?! Менің елім басқа елдермен терезесі теңесіп қалыспай қарыштап дамып келе жатқан жас мемлекет.

ИНЖЕНЕРИЯ ФАКУЛЬТЕТІНІҢ
ИГІ ІСТЕРІ

Елбасымыздың салалық саясатын нақты түсінген факультет деканы С.Тұртабаев, кафедра меңгерушілері Н.Орманов, Б.Қуатбеков, Г.Ниязовалар көрегенділікпен қатар білім мен мәдениетті ұштастырып, нақты жоспарлар құрып, жүзеге асыруды міндет етіп, қабылдап алған. «Басқадан кем болмау үшін біз білімді, бай нәсілді болуымыз керек. Білімді болу үшін оқу керек. Бай болуға кәсіп керек. Ал күшті болуға бірлік керек» деген А.Байтұрсынұлының дана сөзі факультетіміздің әр оқытушы-профессоры мен студенттердің көкірегінен орын алған.

Оқу саласында Қазақстанда тұратын барлық этностардың тілдерін сақтай отырып, қазақстандық біртектілік пен бірлікті нығайтудың аса маңызды факторы ретінде мемлекеттік тілдің кең ауқымды қолданысын қамтамасыз ететін үйлесімді тіл саясатының аясында университетімізде бірнеше ұлт өкілі оқып, білім алуда.

Қазіргі таңда әлемнің алпауыт мемлекеттері көп тілді, әсіресе халықаралық тілдерді меңгеруді маңызды міндет деп санайды. Сондықтан біз де өз халқымыздың қарыштап дамып, өркениеттен кенже қалмау үшін көп тілді меңгеруіміз қажет. Бұл заман талабынан туындап отырған қажеттілік. Себебі, бірнеше тілде еркін сөйлей де, жаз да білетін маман бәсекеге қабілетті тұлғаға айналатыны сөзсіз. Осы ретте, Президентіміз Н.Ә.Назарбаевтың: «Қазір біз балаларымыз қазақ тілімен қатар орыс және ағылшын тілдерін де белсенді меңгеру үшін жағдай жасауға шаралар қабылдап жатырмыз. Үштілділік мемлекеттік деңгейде ынталандырылуы керек», — деген болатын 2012 жылы 14 желтоқсандағы Жолдауында.

2016 жылдың жазында университетте ұйымдастырылған ағылшын тілі курсына факультет бойынша 10 ОПК қатысып, 7-і IELTS-тің сертификатын алды.

ҚР БҒМ «Жоғары оқу орындары және жоғары оқу орындарынан кейінгі білім беру мемлекеттік ұйымдары мамандарының біліктілігін жетілдіру және қайта даярлау» мақсатында ағылшын тілінен біліктілік артыру үшін факультет бойынша 9 оқытушы-профессорлары Қарағанды қаласына барып келді.

Оқу жетістіктерін сырттан бағалау нәтижесінде университет бойынша 5B011100-Информатика мамандығы II орын алды.

Өз мамандықтарын әрі қарай жетілдіру мақсатында «Жас энергетиктер» (жетекшісі Н.Мұхамеджанов), «Бағдарламалау технологиясы» (жетекшісі Н.Жүнісов), «AutoCAD» (жетекшісі

А.Жантаев), «Бағдарламалау» (жетекшісі Р.Садыбеков) үйірмелер жұмыс жасайды. Үйірмелердің мақсаттары айқын, жоспарларда нақты мәселелерді қамтиды.

Оқу мен тәрбиелеу мақсатында аянбай қызмет атқарып келе жатқан оқытушылар мен қызметкерлер құрамы «Ұлағатты ұстаз», «Ясауи» төсбелгілері мен «Университеттің 25 жылдығына» арналған атаулы медальдармен марапатталды.

Елбасы қашан да өзінің сөйлеген сөзінде асуы мол, белесі биік, сонымен қатар атқарылуға тиіс мақсат-міндеттерді алға тартады. Бұл міндеттер «Мәңгілік ел» ұлттық идеясы мен «Нұрлы жол» бағдарламасынан бастау алатын 30 дамыған елдің қатарына қосылу межесіне бағытталған. Ұлт жоспары реформасына еліміздің әрбір азаматы тікелей атсалысуы қажет деп ойлаймын. Өйткені бұл реформа — тек үкіметтің ғана емес, жалпыхалықтық іс. 100 қадамның басты мәні ұлтты жаңғыртып, жаңартуды көздейді. Бүгінгі таңда ел игілігі жолындағы істерді еңсеруде «100 нақты қадам» — Ұлт жоспарының мәні мен маңызы айрықша. Бесинституционалдық реформаның өз дәрежесінде пайдаға асуы еліміздің биік белес-терге шығуына ықпал етеді. Қазақ қоғамының тұрақтылығын қамтамасыз етуде тұңғыш Президентіміздің жүргізіп отырған саясатын ердайым қолдаймын. Ұлт жоспары елдің бірлігі мен ынтымақтастығын одан әрі дамытып, өркендететін халықтық реформа болып саналады. Сондықтан мемлекет басшысы ұсынған 5 институционалдық реформа еліміздің бұдан былай да қарышты қадаммен алға басыуына септігін тигізеді сөзсіз.

Мемлекет басшысы: «Дәстүрлі энергетика - жаңартылатын энергия көздері» технологиялық теңгерімін сақтау қажет», ол ұлттық және халықаралық энергетикалық қауіпсіздік жүйесін стратегиялық жоспарлаудан көрінеді. Жоспарлаудың мақсаты басқа елдерге қатысты халықаралық міндеттемелерді орындауды қамтамасыз етуге және энергия өндіру құрылымын кезең-кезеңімен өзгерту есебінен өзіндік энергетикалық жеткіліктілікке кепілдік беру болып табылады.

Қазақстан Республикасының отын-энергетикалық кешенін дамытудың 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасы әлемдік озық тәжірибиені және әлемдік энергетика дамуының соңғы үрдістерін ескере отырып, мұнай-газ, көмір, атом және

электр энергиясы салаларын дамытуды бір тұтас байланыстырады.

Профессор Т.Қойшиевтің университеттің ішкі электр энергиясын қамтамасыз ету мақсатында ЗМБ күн фото электрлік станциясы жобасын Түркістан қалалық кәсіпкерлер ұйымына ұсынылып, жоба мақұлданып, облыстық эксперттен өтуде.

«EXPO-2017» жәрмеңкесіне қатысу үшін Оңтүстік аймақтық күн ресурсын потенциалын жинақтайтын бағдарлама қоры дайындалуда.

Ғылым саласында «Жаңғыртылған энергия көздері және энергия үнемдеу технологиялары» (жетекшісі, профессор Т.Қойшиев), «Жаратылыстану саласында процестерді моделдеу және интеллектуалдық ақпараттық бағдарламалық кешендерді жобалау» (жетекшісі, доцент А. Марасулов) атты бағыттармен факультеттегі оқытушы-профессорлар жұмыс жасауда.

Университетіміздің стратегиялық даму жоспарының индикативті көрсеткіштеріне сәйкес 52 дана оқу, оқу-әдістемелік құралдармен қоса, 70 ғылыми мақалалар мен ғылыми конференцияларға мақалар жіберді. Бұл көрсеткіштің өзі жетістігіміздің негізі деп білемін.

Жас ғалымдар арасындағы этносаралық толеранттылық пен қоғамдық келісімнің қазақстандық үлгісіне арналған ғылыми жұмыстар байқауына оқытушы Н.Досанов қатысып, I орын иеленді.

Қасиетті Түркістан қаласындағы Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық университеті еліміздегі ең алғашқы ашылған халықаралық жоғары оқу орны. Түркітілдес мемлекеттер арасында халықаралық мәртебеге ие болып отырған жалғыз білім ордасында бүгінде әлемнің 14 мемлекетінен келген қаншама ұлт пен ұлыстың өкілдері білім алуда. Оқу ордасында түрік халықтары жастарының бір шаңырақ астында толықанды білім алуына жан-жақты жағдай жасалған. Сондай-ақ, Қазақстан бойынша Халықаралық қазақ-түрік университетінде ғана Түркия тарапынан бөлінген білім гранттары негізінде тегін білім алуға мүмкіндік бар.

Ендеше, білімге құштар жастар, жарқын болашаққа қарай басқан қадамдары біздің университеттен бастау алсын!

Толқын НАЗАРБЕК,
Компьютерлік ғылымдар
кафедрасының оқытушысы

УНИВЕРСИТЕТИМ - МАҚТАНЫШЫМ!

САРҒАЙСА ДА ГАЗЕТТІҢ АҚ ПАРАҒЫ, ӨТКЕН КҮНДЕР ТАРИХ БОЛЫП САҚТАЛАДЫ

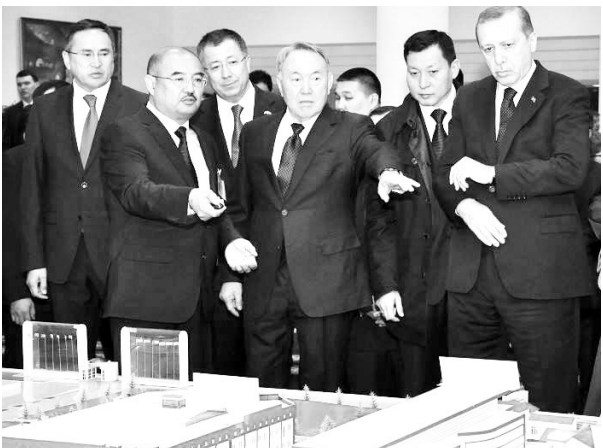
Түркия Республикасының Президенті Сүлейман Демирел Түркістан қаласына жасаған ресми сапарында 1994 жыл.

Университетіміздің алғашқы студенттері мен оқытушы-профессорлар құрамы. 1991 жыл.

Мемлекет басшысы Н.Назарбаев пен университеттің алғашқы ректоры М.Жұрынов

Мемлекет басшылары университетте құрылысы жаңадан басталатын, Қазақстан тарапынан салынатын 500 орындық жатақхана, Түркия тарапынан тұрғызылатын 500 орындық профессорлар офисінің жобалық макеттерімен танысты.

17 сәуір, 2015 жыл. Түркістан.

Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә.Назарбаевтың университетке ресми сапармен келуі. 2001 жыл.

Түркі жастарының басын біріктірген оқу орны

Бірлігі бекем, татулықты ту еткен оқу ордасының білімгерлері

Түркия Республикасының Президенті Сүлейман Демирел Түркістан қаласына жасаған ресми сапарында Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетінің іргесін қалау шарасына қатысты. 1994 жыл.

Заман талабына сай салынған жатақханалар студенттер көңілінен шығады. Білімгерлер үшін есігін айқара ашқан жатақхана - жанға жайлы баспана.

Университеттің «Клиника - диагностикалық орталығы, 2006 жыл.

Ғылыми кітапхана - білімге бастар жол. 2015 жыл

Бас ғимарат 2009 жылы пайдалануға берілді.

СҰХБАТ

Нұрлан өзін басқарып отырған университеттің материалдық-техникалық, шаруашылық қызметтері жайлы айта кетсеңіз? Шаруашылық бөлімінде қандай жаңалықтар бар?

Барлық оқу ғимараттары, жатақханалар, оқытушы профессорлардың тұрғын үйлері және олардың инженерлік жүйелерінің жылуы, ауыз су, техникалық суы, электр жарығы, байланыс жүйелерінің бірқалыпты жағдайда жұмыс істеуін ұйымдастыру техникалық департамент пен бірлесе отырып шаруашылық қызметтері және инфраструктуралық даму департаментінің міндетінде. Студенттердің алаңсыз білім алуы үшін қаншама қызметкерлер жұмыстар атқаруда. Сондай-ақ оқу, ғылым, зертханалық құрал-жабдықтар мен күнделікті қажетті кеңсе заттарымен университетті қамтамасыз ету де бізге жүктелген. 2016 жылы университетке қарасты бірнеше ғимараттарға ағымдағы жөндеу жүргізілді. Атап айтсақ, №1-2 жатақханалар ағымдағы жөндеуден өткізіліп, пайдалануға берілді. Қазыбек би көшесіндегі жатақхана құрылысы бітіп, студенттер игілігіне ұсынылды.

Ал техникалық қызметтері департаменті жоғарыда аталған университет оқу ғимараттары, жатақханалар және тағы да басқа нысандарға жылудың, ауыз су және техникалық судың, электр жарығының, ішкі және сыртқы телефон байланысының, автокөліктердің тоқтаусыз жұмыс істеуін ұйымдастырады және басшылыққа алады.

Сондай-ақ шаруашылық бөліміне қарасты Мемлекеттік сатып алу, жабдықтау және тамақтандыру бөлімдері бар. Университет бойынша барлығы 14 оқу ғимараты бар. Аталған ғимараттардың қауіпсіздігін қадағалап, оқытушы-профессорлар мен студенттерге жағдай жасау үшін барлық мүмкіндіктер қарастырылған. Шаруашылық қызметтері және инфраструктуралық даму департаментінің, техникалық қызметтері департаментінің қызметкерлерінен үлкен жауапкершілікпен қызмет атқаруды талап етумен қатар, жыл сайын ҚР Еңбек кодексінің еңбек қауіпсіздігі жөніндегі талаптарын орындау мақсатында, 1 ай көлемінде арнайы семинар өткізіліп, олардың білімдері тексеріліп отырады. Биыл өндірістік-шаруашылық ісі жөніндегі вице президентке қарасты департамент директорлары мен бөлім басшылары өрт техникалық минимум туралы сертификат пен кәуліп алуға оқытылып, білімдері тексерілді. Оған қоса университет президентінің 27.10.2016ж. №234 санды бұйрығы негізінде университеттің басшы қызметкерлер мен инженерлері «Еңбекті қорғау» жөнінде оқытылып, білімдері тексерілді.

Шаруашылық саласындағы ең негізгі міндет ішкі инфрақұрылымды дамыту, заман талабына сәйкес жүйелерді жаңартып отыру, үнемді технологияларды енгізу. Біздің университеттің даму стратегиясында көрсетілгендей шығындарды үнемдей отырып жұмыстар жасаудамыз. Стратегиялық жоспардың негізінде жылдық жоспар құрылады. Сала бойынша жұмыстар атқарылады. Энергия үнемдеушілікті басты назарда ұстай отырып, электр, жылу, су шығынын үнемдеп жұмсауды қарастырып отыр-

Н.БАТЫРБАЕВ:

Университеттің өндірістік-шаруашылық ісі жөніндегі вице-президенті Нұрлан Батырбаевпен оқу орнымыздың материалдық-техникалық, қаржылық-шаруашылық қызметтері жайлы әңгімелескен едік.

«СТУДЕНТТЕРГЕ БАРЛЫҚ ЖАҒДАЙ ЖАСАЛҒАН»

Көгалдандырумен қатар университет қалашығының ішінде абаттандыру жұмыстарын да назарға алдық. Оқытушы-профессорлар құрамы, қызметкерлер, студенттер бос уақыттарында тынығып отыратын орындар, алаңқайлар жасауды жоспарлап отырмыз. Сондай-ақ университет қалашығына бас қападан бастап, жаяу жүргінші жолдары, автокөлік жолдары, ғимараттардың айналасы, жатақхананы қамтитын орталықтандырылған толық бейне бақылау жүйесін орнатуды көздеп отырмыз. Өкілетті кеңес те қолдау білдірді.

Көгалдандыру бөлімі жұмысшыларымен ректорат ғимараты мен жатақхана аралығындағы 6 гектар жердің 5,2 гектарына жоңышқа, 0,8 гектарына газон ұрығы себілді. Сонымен қоса ректорат ғимараты артындағы Муса Иылдыз аллеясына және ректорат алдына 600 түп раушан (роза) гүлі отырғызылды. Наурыз айында университет қалашығында барлығы 897 түп ағаш қазандық операторлары мен студенттердің күшімен отырғызылды. Егілген ағаштардың 288 түбі боз арша (туя), 9 түбі арша (можжевельник), 165 түбі қарағанды, 435 түбі өрік.

Сонымен қатар көгалдандыру бөлімінің жұмысшылары университет қалашығындағы ағаштарды кесу, қысқарту жұмыстарымен, олардың арасындағы су жүретін арықтарды аршып тазалау және жаңадан егілген ағаштардың аралықтарына су жүретін арықтар қазу жұмыстарымен, аршаға (можжевельник) түскен аршаның ақ ұнтақты сымырын (құрт) анықтау мен онымен күресу мақсатында университет маңындағы аршаларда 3-4 рет дәрілеу жұмыстарын жүргізумен және осы университет маңайындағы көгеріп тұрған ағаштар мен көгалдарды суғару жұмыстарымен айналысты. Аталған жұмыстардан басқа бүкіл жаз бойына осы университет маңайындағы көгалдарды және басқа да шөптерді ору және жинап тазарту жұмыстарын жүргізді.

Жыл соңында Сенат мәжілісінде есеп бергенде алдағы уақытта жаңа құрылыстар бой-

көтеретіндігінен хабардар еткен едіңіз. Алдағы уақытта қандай жоспарларыңыз бар?

Барлық су, канализация, жылу, электр, байланыс жүйелерінде жылдық жоспарға сәйкес жұмыстар жүргізілуде. Ғимараттардағы, жатақханалардағы, тұрғын үйлердегі жылу жүйелері қажетті мерзімде тоқтаусыз талапқа сай жұмыс атқарды және жаз айларында қазандықтарға, дизель қондырғыларына профилактикалық жөндеу жұмыстары жүргізіліп, барлық жылу жүйелері қысыммен тексеріліп ақаулы бөлшектері қалпына келтірілді.

Алдағы уақытта университет оқу ғимараттары және басқа да нысандарының жылу жүйесін газбен жылытуға өткізу үшін жоба-сметалық құжаттарын жасатуды жоспарлап отырмыз.

500 орындық жатақхана, екі қабатты 8-пәтерлі 6-дана коттедж құрылысын салу жоспарлануда. Сондай-ақ №3 жатақхана ғимаратына күрделі жөндеу жүргізу, Мағжан қалашығында орналасқан коттеждердің сыртқы қасбеттеріне әрлеу жұмыстарын жүргізу мен ішкі жиһаздарын ауыстыру, Ботаникалық бақ ішінде сөрүендеу-сауығу, танысу тәжірибелік сабақтар жүргізу мақсатында

жаяу жүргінші жолын салу жоспарда бар.

Жатақхананың жағдайы студенттер көңілінен шығып жатыр ма?

Шаруашылық саласындағы қызметкерлер мен студенттер арасында тығыз байланыс орнатылған. Тиісті мамандар жұмыстар атқарады. Студенттермен кездесіп, пікірлесіп отырады. Жатақханадағы студенттерге қосымша кезекшілік ұйымдастырамыз. Студенттердің талап-тілектерін, ұсыныстарын мүмкіндігінше ескеріп, орындауға тырысамыз. Студенттерге қолдан келгенше жағдай жасаудамыз. Білімгерлер тарапынан кейде артық талаптар да қойылып жатады. Мысалы, №1-2 жатақханаларға 24 сағат бойына аптасына 7 күн ыстық су берілсе дейді. Бұны орындау мүмкін емес. Бұрынғы жылдарда аптасына 1-2 рет ыстық су берілген. Қазір барлық мүмкіндіктерді пайдалана отырып, аптасына 3 рет 24 сағат ыстық су беріп отырмыз. Оған қосымша әр жатақханада үздіксіз жылы су берілетін бөлмені дайындадық.

Университетте студенттерді тамақтандыруға арналған 400 орындық орталық асхана және басқа ғимараттарда орналасқан 4 асхана мен 14 бұфет жұмыс жасайды.

Университеттің орталық асханасында студенттерге арзандатылған бағамен тамақ беріледі. Тұл жетім, спортшы, өнерлі студенттерді орталық асханадан тегін тамақтандыру қарастырылған. Сондай-ақ, 24 тұл жетім студенттерге 2014 жылдан бастап құны күнделігіне 700 тенгені құрайтын жәрдем беру мақсатында университет тарапынан талонмен тегін тамақ беріледі. Соммасы 1 айға 504 000 тенгені құрайды.

Сұхбатыңызға рахмет!

Әңгімелескен: Жанар БЕЙСЕНБАЕВА

БАБЫНДА ЖҮРГЕН ҚАРТ БАПКЕР

Тоғызқұмалақ – зияткерлік ойындардың бірі. Тарихы тым әріден басталған ойынды сайын даланың сардарлары ойнаған. Тоғызқұмалақ ойыны арнайы тақтада екі адам арасында ойналады. Ойын тақтасы – екі қазан, он сегіз отау, жүз алпыс екі құмалақтан тұрады. Ойын басында әр ойыншыға бір қазан, тоғыз отауға тоғыз-тоғыздан салынған сексен бір құмалақ тиесілі. Алғашқы жүріс жасаған ойыншыны – бастаушы, қарымта жүріс жасаған ойыншыны қостаушы деп атайды.

Тоғызқұмалақ ойыны десе - тоғызқұмалақтан мемлекеттік жаттықтырушы Мақсат Шотаев еске түседі. Бұл жігіт біздің университеттің түлегі. Оқу ордамызда білім алып жүргенде, Жақсылық Тұрғанбаевтың шәкірті атанған. Жақсылық Тұрғанбаев кім дейсіз бе? Университеттің жыл сайын ұйымдастыратын оқытушы-профессорлар мен қызметкерлері арасында факультет аралық спартакиадасы жүріп жатқан. Осы сайыстың тізімінде тоғызқұмалақ, дойбы, шахмат ойындары да бар. Дойбы ойынына қатысуға барған сәтінде ойыншылар арасынан жасы жетпіс бесті алқымдаған ақсақалды көрдім. Қарасам тоғызқұмалақтан талай дода-дәрежелілік қырынан танылып жүрген Жақсылық Тұрғанбаев екен. Спорт саңлағын әңгімеге тарту үшін, ойынның аяқтауын күттім. Бұл кісіні бабында жүрген қарт бапкер дегім келеді. Әңгіме былай басталды.

- Жақсылық аға сіз тоғызқұмалақ ойынын қашан, қалай үйрендіңіз?

- Сенсеңіз, мен бұл ойынды қырық жасыма үйрендім. Кен-

тауда экскаваторлық зауытта жұмыс істеп жүрген кезім. Бүгін тоғызқұмалақтан жарыс болады,- деп кіріп келді Оралбай Қазанқаров. Сен сағат бесте өтетін жарысқа қатысушылардың тізімінде барсың. Мен қалай қатысамын? Бұл ойынның ережесін білмеймін дедім. Үйретемін қазір-ақ бастайық. Екеуміз тоғызқұмалақты бірнеше рет ойнадық та жарысқа кеттік. Төрт ойыншымен сайысқа түсіп, жеңіске жеттім. Зауытқа оралған соң құрылыс бригадасындағы 17 әріптесіме, басқа бөлімшелердегі бастықтар мен ұжым мүшелеріне үйреттім.

Тоғызқұмалақ ойынының тақталарын ағаштан жасап дөңгелек тастардың орнына көмпитті қолданатынбыз. Бір айдан кейін Оралбай Қазанқаровтың өзі командаға ілінбей қалды. Кейін Семей қаласында тоғызқұмалақ ойыны ұйымдастырылып цех бастығы сайыстан 3 орын алып келді.

- Кентау институты дайындық факультетіне қашан келдіңіз?

- Кентау институты ашылған жылы институтты Әбдуәлі Баешов басқарды. Ә. Баешов корпусынан екі бөлмелі

кабинет беріп, балаларды жаттықтыруыма мүмкіндік берді. Кейін институттың директоры Бақытжан Мұхамеджанов болды. Бақытжан да менің үйірме ашып, балаларды үйретуіме ешбір қарсылық танытқан жоқ. Қайта барынша жағдай жасады. Институттың қазіргі директоры - Камалбек Беркінбаев. Басшылық тарапының қолдаудың арқасында шәкірттерім бүгінде тоғызқұмалақ ойынының жеңімпаздары. Солардың ішінен

Қазақстанға танымал 12-13 азаматтың есімін айта аламын. Олар: Ербол Нұрханов, Мақсат Шотаев, Ғалымжан Темірбаев, Қымбат Шотаева. Алғашында студенттерден топ құрып үйрете бастадым. Ұл-қыздарым да үйренді. Балаларды алып жарысқа кететінмін. Сонда мені ақымақ санағандар көп болды. Тоғызқұмалақ ойынын меңгерген ұл-қыздардың өмірлік мақсаттары айқындалады. Әрбір қадамдарын ойла-

нып басуға үйретеді. Өмірде адам болуды меңзейді. Келешек ұрпақтарымызға алаңдағаннан, ұлттық ойынға деген құрметтен жаттықтырушы болуды көздедім. Кез-келген ойын ұйымдастырылғанда мені төреші етіп шақыратын.

-Тоғызқұмалақ ойынын үйренгісі келетіндер көп. Үйретуден жалыққан жоқсызба?

- Бір адамға үйретпеймін деген емеспін. Ондай аузымнан шығып көрген емес. Керісінше «ұстаздық еткен жалықпас, үйретуден балаға» деген ұстанымдамын. Бүгінде ізденімпаз балалар бар. Мен олармен жұмыс жасасам демаламын. Кентау қаласына келсеңіз, мені институттан табасыз. Сәрсенбі күні сағат 16:00-де, сенбі сағат 15:00-де, жексенбі 14:00-де студенттер келіп үйреніп жүр. Егерде сабақтарыңа, жұмыстарыңа кедергі болмаса, келіп үйреніңдер. Тоғызқұмалақтың ережесінің еш қиындығы жоқ. Кез-келген адам үйрене алады. Ой-жүйрігің мен шеберлігіңе байланысты. Жеңіске жетуге деген құлшыныспен ойнайсың. Жеңістің құпиясы - ақыл-ой зеректігінің көрінісі. Еліміздің азаматтары ата-бабамыз мұра етіп қалдырған ойынды жерге тастамай деңгейін көтерсе «нұр үстіне- нұр» болар еді.

- Сұхбатыңызға рахмет!

Жазып алған: Гүлдана ҚАРАБЕКОВА

ГАЗЕТТИҢ ТҮРІК ТІЛІНДЕГІ ҚОСЫМШАСЫ

Yesevi

Üniversitesi

ГАЗЕТТИҢ ТҮРІК ТІЛІНДЕГІ ҚОСЫМШАСЫ

Бетті муғрізуші муғрілисет Ғалымжан Тәжібаев

DOÇ. DR. SAYFULLA SAPANOV "AVRUPA BİRLİĞİ: BREXİT ÖNCESİ VE SONRASI" ADLI SEMİNER VERDİ

Ahmet Yesevi
Üniversitesi
Avrasya
Araştırma
Enstitüsünde
5 Ocak 2017
Tarihinde
Al-Farabi
Kazak Milli
Üniversitesi Doğu
Araştırmaları
Fakültesinden
Doç. Dr. Sayfulla
Sapanov
"Avrupa Birliği:
Brexit Öncesi
ve Sonrası" adlı
seminer verdi.

Al-Farabi Kazak Milli Üniversitesi, Doğu Araştırmaları Fakültesinin Öğretim Uyesi Doç. Dr. Sayfulla Sapanov Avrupa Birliği'nin (AB) Brexit öncesi ve sonrası durumu adlı seminerinde ana hatlarıyla Brexit referandum kararının İngiltere, Avrupa ve küresel çaptaki etkileri, ekonomik ve siyasi yönden analizi ile birlikte bu kararın Kazakistan ve AB arasındaki ilişkilere etkileri konularına değindi. Sapanov kararın hem ekonomik hemde politik yankıları hakkında kendi analizlerini belirtti. Bunlar arasında özellikle milli kimliği öne çıkaran sağ partilerin karar sonrasında güçlenmeye başladığını belirtti.

AB açısından yapmış olduğu analizlerde AB entegrasyonu karşıtı grupların Brexit kararı sonrasında güçlerinin artmaya başladığını ve buna son dönemde yaşanan terör ile göç akımı gibi olayların da etki ettiğini belirtti. AB kimliği ile milli kimlik tartışmalarının referandum sonrasında arttığını ifade ederek daha da sertleştiği yönünde görüşlerini belirtti. Buna ek olarak Fransa, İtalya ve Polonya gibi ülkelerde milli kimliği

öne çıkaran partilerin bu akımdan faydalanarak güç kazandıklarını sözlerine ekledi. İngiltere'nin henüz AB'den çıkmadığını vurgulamakla beraber AB'nin iç kurumlarının güçlü yapılanmaları sayesinde bu krizden fazla etkilenmediklerini belirterek Avrasya Ekonomik Birliği'nin bu krizden kendine çeşitli dersler çıkarabileceğini ifade etti.

AB'nin Kazakistan'ın önemli bir ticaret ortağı olduğunu ve taraflar arasında çeşitli anlaşmaların bulunduğunu ifade ederek Brexit kararının Kazakistan ile AB arasındaki ilişkileri de etkilemesi nedeniyle Kazakistan'ı doğrudan ilgilendirdiğini belirtti. Millî kimliği öne çıkaran söylem dalgasının Avrupa dışına yayıldığını belirten Dr. Sapanov, Kazakistan'da bazı akademisyenlerin de bu söylemlere sempati duyarak Kazakistan'ın Avrasya Ekonomik Birliği'nden çıkmasını gerektiğini ifade edenlerin olduğunu, fakat kendisinin bu tür görüşlere katılmadığını, çünkü Avrasya Ekonomik Birliği'ne katılımın Kazakistan'ın ekonomisini ve kurumlarını geliştirip güçlendireceğini düşündüğünü sözlerine ekledi. Buna örnek olarak Kazakistan'ın gümrüklerde yaşanan

yolsuzlukları azaltacağı tahmin edilen Ata Carnet Uluslararası gümrük anlaşmasını imzalamasını gösterdi. Kazakistan'ın kendisini izole etmek yerine diğer ülkeler ile entegrasyonu artıracak proje ve anlaşmalara açık olmasını belirterek bu tür girişimlerin Kazakistan'ın kurumlarının altyapısını güçlendireceğini sözlerine ekledi.

Seminerinin sonunda Brexit kararının İngiltere ekonomisini kısa dönemde olumsuz etkilemesinin yanında uzun dönemde bu tür etkilerin azalacağı yönünde fikir beyan etti. İngiltere'nin AB'den çıkması durumunda ekonomik açıdan fazla etkilenmeyeceğini lakin işçi göçmenler konusunda ciddi sorunların oluşacağını sözlerine ekledi. ABD'de Donald Trump ile İngiltere'de Theresa May'in yönetime gelmesi ile birlikte İngiltere ve ABD arasındaki ilişkilerin daha da güçleneceğini belirterek konuşmasını bitirdi.

Seminerin sonunda katılımcılar, AB'nin Brexit öncesi ve sonrası durumuna ilişkin değerlendirmeler yaparak bu konuda fikir alışverişinde bulundular.

AHMET YESEVİ ÜNİVERSİTESİ BURLU DOKTORA MEZUNLARINDAN ZİYARET

Ahmet Yesevi Üniversitesi Burslu Doktora öğrencilerinden, Gazi Üniversitesinde Uluslararası İlişkiler doktorasını bitiren Kanat İdris ile Arkeoloji bölümünde doktorasını tamamlayan Bağdaulet Sızdıkov ve Muzaffer Gürsoy, Mütevelli Heyet Başkanı Prof. Dr. Musa Yıldız'ı ziyaret ettiler.

Ziyarete öğrenciler, Türkiye'de eğitim gördükleri süre içerisinde Mütevelli Heyet Başkanlığının her zaman desteğini aldıklarını belirterek bu süreçte her zaman için öğrencilerin yanlarında olan Mütevelli Heyet Başkanı Prof. Dr. Musa Yıldız'a teşekkür ettiler.

Mütevelli Heyet Başkanı Prof. Dr. Musa Yıldız da mezun olan öğrencilerin başarılarının artarak devam etmesini dilerken, kendilerine Yesevi Hazretlerinin emanetleri olduklarını söyledi. Türkiye'de iyi bir eğitim aldıkları için ülkelerinde daha iyi başarılarla imza atacaklarını, Başkanlık olarak hertürlü desteği imkanlar dâhilinde vereceklerini belirtti.

BİR SİSTEM KURUCUSU OLARAK HOCA AHMET YESEVİ HAZRETLERİ KONFERANSI

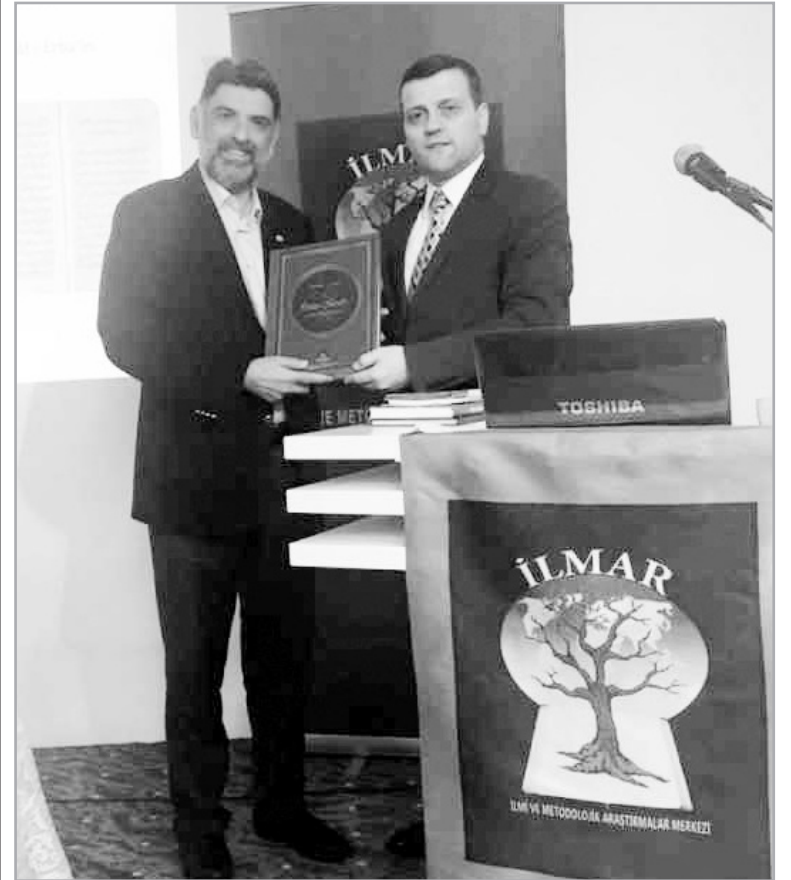
Ahmet Yesevi Üniversitesi ile İlimi ve Metodolojik Araştırma Merkezinin ortak girişimleri ile gerçekleştirilen Bir Sistem Kurucusu Olarak Hoca Ahmet Yesevi Hazretleri Konferansı Hoca Ahmet Yesevi'nin arkasında bıraktığı eserler anlatıldı.

İlimi ve Metodolojik Araştırma Merkezinde gerçekleştirilen konferansta konuşma yapan Ahmet Yesevi Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanı Prof. Dr. Musa Yıldız, "Hoca Ahmet Yesevi hazretleri, Orta Asya'nın bozkırında sade bir hayatı çadırda yaşayan, İslamiyet insanların anlayacağı dille Türkçe anlatan büyük bir tasavvuf ehlidir. 73 yıllık bereketli geçen bir ömrün sonunda Yesevi Hazretlerinden bize 4 tane eseri kalıyor. Bunlardan birisi bir yaş name eseri olan Divan-ı Hikmettir." şeklinde konuştu.

Hoca Ahmet Yesevi'nin Fakrname isimli eserine Peygamber Efendimizin "Fakirlik benim övüncümdür" sözünden esinlenerek kaleme aldığı ifade eden Prof. Dr. Musa Yıldız, "Divan-ı Hikmet" manzum eseridir. Bir de mensur mukaddimesi niteliğinde Fakrname'si var. Peygamber efendimiz "Fakirlik benim övüncümdür" diyor ya Yesevi Hazretleri de fakirlik temasını ön plana çıkararak fakirliğin kitabı, fakirliğin mektubu denebilecek bir eser oluşturmuş. Dört kapı, kırk makam diye duymuşsunuzdur. Bunu öğreten kişiyi Hacı Bektaş Veli Hazretleri olarak biliriz. Hacı Bektaş Veli Hazretleri de Yesevi Hazretlerinin talebelerinden biridir. Dört kapı kırk makamı Hacı Bektaş Veli Hazretleri Fakrname'den öğrenmiştir. Hatta Velayetname'de Hoca Ahmet Yesevi Hazretleriyle görüşür, Yesevi Hazretlerinin ona üstatlık kuşağını giydirdiği rivayet edilir" ifadelerini kullandı.

Yesevi Hazretlerinin hoşgörüsü ile ilgili bir anı anlatan Prof. Dr. Musa Yıldız, "Bir gün Yesevi Hazretleri ders verirken yüzü kapalı birisi hızla içeri giriyor, önüne bir çuval bırakıyor ve kaçıp gidiyor. Yesevi Hazretleri çuvalı açıyor bakıyor ki, çuvalın içinde evladı İbrahim'in kanları içinde kafası var. Hoca Ahmet Yesevi Hazretleri yanındaki öğrencilerinden, "Kinle din bir arada olmaz. Gidin benim evladımı kim öldürdü, onu bulun. O kabile içinden birini getirin, ben kızımı onunla evlendireceğim" diyor. O bozkırda, o coğrafyada insanlara mesaj ulaştırabilmek için Yesevi Hazretleri olmak lazım" diye konuştu.

Konferansın sonunda konuşan İlimi ve Metodolojik Araştırma Merkezi Başkanı Doç. Dr. Osman Şimşek katılımlarından dolayı Ahmet Yesevi Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanı Prof. Dr. Musa Yıldız'a teşekkür etti ve plaket takdim etti.

İZMİR BUCA'DA HOCA AHMET YESEVİ KONFERANSI YAPILDI

UNESCO 2016 Hoca Ahmet Yesevi Yılı kapsamında Ahmet Yesevi Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanlığı tarafından, Türkiye'de Hoca Ahmet Yesevi'nin adını taşıyan ilk, orta ve lise düzeyindeki okullarda Ahmet Yesevi'nin hayatı, eserleri, menkıbeleri ve hikmetlerinin konu edildiği "Hoca Ahmet Yesevi" konferansları bu hafta İzmir Buca'da Hoca Ahmet Yesevi Anadolu İmam Hatip Lisesinde yapıldı.

Konferansa konuşmacı olarak Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Uyesi Doç. Dr. Necdet Şengül katıldı. Doç. Dr. Necdet Şengül konuşmasında Ahmet Yesevi'nin hayatından örnekler vererek, öğrencilere "Ahmed Yesevi, İslam'ın esaslarını, şerii hükümleri ve tarikat adabını sade bir dille ve Halk Edebiyatı nazım şekilleriyle anlattığı manzumeler söylemiştir. "Hikmet" adı verilen bu manzumeler, devşirler vasıtasıyla en uzak Türk topluluklarına kadar ulaşmıştır. Hikmetler özellikle Türkler arasında bir düşünce birliğinin oluşmasına hizmet etmiştir" dedi.

Türk ve İslam Dünyasının manevi atmosferini derinden etkilemiş âlim ve tasavvuf büyüğü Hoca Ahmet Yesevi'nin hayatı, Türk ve İslam Dünyasına olan etkilerini konu alan konferansa, öğrenciler yoğun bir katılım gösterdiler.

Konuşmacı Doç. Dr. Necdet Şengül'ün Hoca Ahmet Yesevi Konulu konferansının sona ermesinin ardından Hoca Ahmet Yesevi Anadolu İmam Hatip Lisesi Müdürü İhsan Polat, başta Ahmet Yesevi Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanı Prof. Dr. Musa Yıldız olmak üzere, Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Uyesi Doç. Dr. Necdet Şengül'e, okul yönetimine ve konferansın düzenlenmesinde emeği geçen herkese teşekkür etti. Etkinlikte ayrıca Ahmet Yesevi Üniversitesi ve TİKA işbirliği ile Ahmet Yesevi'nin adını taşıyan ilk ve orta dereceli okullara, içinde Ahmet Yesevi ile ilgili bugüne kadar yayımlanan kitapların yer aldığı «Ahmet Yesevi Kitaplığı» da hediye edildi.

ГАЗЕТТІҢ ТҮРІК ТІЛІНДЕГІ ҚОСЫМШАСЫ

ШАНЛИУРФА HALİLİYE'DE «HOCA AHMET YESEVİ» KONFERANSI YAPILDI

UNESCO 2016 Hoca Ahmet Yesevi yılı faaliyetleri kapsamında Ahmet Yesevi Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanlığı tarafından organize edilen Türkiye'de Hoca Ahmet Yesevi'nin adını taşıyan ilk, orta ve lise düzeyindeki okullarda Ahmet Yesevi'nin hayatı, eserleri, menkıbeleri ve hikmetlerinin konu edildiği Türkiye'de 81 okulda gerçekleştirilen «Hoca Ahmet Yesevi» konferansları bu hafta Şanlıurfa Haliliye Ahmet Yesevi İlkokulunda yapıldı.

Haliliye Ahmet Yesevi İlkokulu konferanssalonundagerçekleştirilen konferansın konuşmacısı Harran Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Salih Tur oldu. Doç. Dr Salih Tur konuşmasında Ahmet Yesevi'nin hayatından örnekler vererek, öğrencilere "Ahmet Yesevi, İslam'ın esaslarını, şeri hükümleri ve tarikat adabını sade bir dille ve Halk Edebiyatı nazım şekilleriyle anlattığı manzumeler söylemiştir. "Hikmet" adı verilen bu manzumeler, dervişler vasıtasıyla en uzak Türk topluluklarına kadar ulaşmıştır.

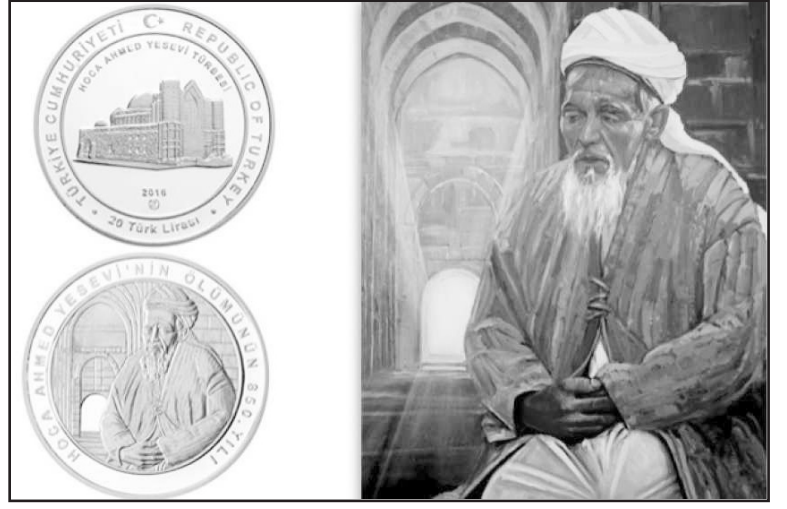
Hikmetler özellikle Türkler arasında bir düşünce birliğinin oluşmasına hizmet etmiştir" dedi.

Türk ve İslam Dünyasının manevi atmosferini derinden etkilemiş âlim ve tasavvuf büyüğü Hoca Ahmet Yesevi'nin hayatı, Türk ve İslam Dünyasına olan etkilerini konu alan konferansa, Okul Müdürü Turan Kara, öğretmenler, öğrenciler ve veliler katılım gösterdiler.

Haliliye Ahmet Yesevi İlkokulu Müdürü Turan Kara, başta Ahmet Yesevi Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanı Prof. Dr. Musa Yıldız

olmak üzere, Harran Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Salih Tur'a, okul yönetimine ve konferansın düzenlenmesinde emeği geçen herkese teşekkür etti.

Etkinlikte ayrıca Ahmet Yesevi Üniversitesi ve TİKA işbirliği ile Ahmet Yesevi'nin adını taşıyan ilk ve orta dereceli okullara, içinde Ahmet Yesevi ile ilgili bugüne kadar yayımlanan kitapların yer aldığı "Ahmet Yesevi Kitaplığı" da hediye edildi.

HOCA AHMED YESEVİ İÇİN HATİRA PARA BASILDI

Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Teşkilatı UNESCO tarafından dilimizin ve kültürümüzün gelişmesine, zenginleşmesine çok önemli katkılarda bulunan büyük fikir adamı ve gönül eri Hoca Ahmed Yesevi'nin ölümünün 850. yıldönümü vesilesiyle 2016-2017 sezonu Hoca Ahmed Yesevi Yılı olarak ilan edildi.

Ahmet Yesevi Üniversitesi 2016 yılı boyunca Ahmed Yesevi'nin ölümünün 850. Yıldönümü vesilesiyle, yurtiçi ve yurt dışında çeşitli etkinlikler ile sempozyum, panel, kongre, konferanslar gibi bilimsel faaliyetler düzenledi. Bu etkinlikler kapsamında, T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü ve Ahmet Yesevi Üniversitesi işbirliği ile Hoca Ahmed Yesevi'nin ölümünün 850. yıldönümü vesilesiyle hatıra para basıldı.

Ahmet Yesevi Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanı Prof. Dr. Musa Yıldız konu ile ilgili yaptığı açıklamada: "Anadolu'nun tüm renklerini bir araya getiren, insanları kin, nefret, öfke ve intikam peşinde koşmaktan alıkoymak için çalışan, birlik, beraberlik ve hoşgörüyü yayan bir gönül ve sevgi eri olan Hoca Ahmed Yesevi'nin anlatılması bizler için manevi bir sorumluluktur. Bu kapsamda; T.C. Başbakanlık Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü tarafından "2016 UNESCO Hoca Ahmed Yesevi Yılı" anısına madeni hatıra para bastırılması bizleri son derece mutlu etmiştir. 2017 yılında da Türkiye ve dünyanın pek çok yerinde büyük fikir adamı ve gönül eri Hoca Ahmed Yesevi'yi anmak ve anlatmak için faaliyetlerimize hız kesmeden devam edeceğiz" dedi.

925 Ayar gümüş olarak hazırlanan hatıra para Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü mağazasında 22.12.2016 tarihinden itibaren iki yıl süre ile satışa sunulmuştur.

BM ALMATI KONFERANSI

Kazakistan'ın Almatı Şehrinde BM Orta Asya'da Koruyucu Diplomasi üzerine bölgesel merkezinin organizatörlüğü ile "Koruyucu Diplomaside Parlamentelerin Rolü" konulu uluslararası konferans düzenlenmiştir.

Uluslararası konferansa Kazakistan, Kırgızistan, Tacikistan, Türkmenistan, Özbekistan, Rusya, Letonya ve İtalya'dan parlamenterler ve uzmanlar katılmıştır. Konferansa güvenlik, su yönetimi, uyuşturucu ticareti, Orta Asya ülkeleri arasında bilgi alışverişi ve ayrıca dile getirilen sorunların çözümü ile ilgili bölgesel parlamentolararası işbirliği ele alındı.

Toplantıya katılan TÜRKPA Genel Sekreteri Jandos Asanov TÜRKPA'nın misyon ve vizyonu ve ayrıca diğer uluslararası kurumlarla ilişkileri hakkında kısaca bilgiler vermiştir. Sayın Asanov konferans kapsamında gerçekleştirilen toplantılardan birine moderatörlük yapmıştır.

TÜRKPA Genel Sekreteri konferans kapsamında, BM Genel Sekreteri Orta Asya Özel Temsilcisi Sayın Petko Dragonov, parlamenterler ve uzmanlar ile görüşmüştür

BM GÜVENLİK KONSEYİ BİNASININ ÖNÜNDE KAZAKİSTAN BAYRAĞI DALGALANMAYA BAŞLADI

New-York'ta Birleşmiş Milletler (BM) Güvenlik Konseyi binasının önünde Kazakistan Cumhuriyeti'nin bayrağı dikildi.

Geçen yıl Kazakistan'ın ilk defa 2017-2018 yılları için Birleşmiş Milletler Teşkilatı Güvenlik Konseyi Geçici Üyeliğine seçilmesi nedeniyle 31 Aralık 2016 tarihinde BM Güvenlik Konseyi binasının önünde Kazakistan Cumhuriyeti'nin bayrağı dikildi. Hatırlanacağı üzere, New-York'ta geçen yıl Haziran ayında yapılan Konsey toplantısında BM'ye üye 193 ülkenin 138'i Kazakistan'ın geçici BM Güvenlik Konseyi üyeliğine destek oyu vermişti.

Kazakistan BM Güvenlik Konseyi'ne üye olan Orta Asya'daki ilk ülke oldu. BM üyeliği için Asya-Pasifik ülkeleri bölgesinden Kazakistan ve Tayland adaylığını koymuşlardı. Kazakistan'ın resmi olarak gözlemcilik görevi, 1 Ocak 2017 tarihinden 31 Aralık 2018 tarihine kadar devam edilecek.

NAZARBAYEV, SURİYE KONULU MÜZAKERELERİN ASTANA'DA DÜZENLENMESİNDEN MEMNUN

Kazakistan Cumhurbaşkanı Nursultan Nazarbayev, Kazakistan'ın, Suriye konulu müzakerelerine katılan bütün katılımcılarını Astana'da kabul etmeye ve bunun için gerekli koşulları sağlamaya hazır olduğunu belirtti.

Nazarbayev, Suriye konulu müzakerelerin Astana'da düzenlenmesi yönündeki teklifin değerlendirildiğini, söz konusu teklife sıcak baktıklarını ve müzakereler için gerekli koşulları sağlayacaklarını belirtti.

Hatırlanacağı üzere, Suriye'de ihtilafli taraflar arasındaki ateşkes mutabakatı 30 Aralık'ta yürürlüğe girmişti. Ateşkesin garantörlüğünü Türkiye ve Rusya yapıyor. Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ile Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan telefonda, Suriye konulu müzakerelerin Astana'da düzenlenmesinin olasılığını değerlendirirken telefon görüşmesine Kazakistan Devlet Başkanı Nursultan Nazarbayev de katılmıştı.

Türkiye ile Rusya öncülüğünde Kazakistan'ın başkenti Astana'da düzenlenmesi planlanan siyasi müzakerelere rejim ve muhaliflerin katılımı bekleniyor. Görüşmelerin ne zaman başlayacağına dair kesin tarih açıklanmamış olmakla beraber, 23 Ocak'tan sonra başlayacağı diplomatik çevrelerde konuşulmaktadır.

"HAZAR DENİZİ DEVLETLERİNİN ENTEGRASYON GİRİŞİMLERİ: SORUNLAR VE BEKLENTİLER" SEMİNERİ VERİLDİ

Ahmet Yesevi Üniversitesi Avrasya Araştırma Enstitüsü araştırmacılarından Lidiya Parkhomchik "Hazar Denizi Devletlerinin Entegrasyon Girişimleri: Sorunlar ve Beklentiler" konulu seminer verdi.

"Hazar Denizi devletlerinin entegrasyon girişimleri: sorunlar ve beklentiler" adlı seminerinde Lidiya Parkhomchik ana hatlarıyla Hazar Denizi'nin statü sorunu, Hazar'ın güvenliği ile bölgede bulunan beş ülke arasındaki siyasi diyaloglar ve geliştirilmesindeki problemlerle ilgili konular hakkında detaylı bilgiler verdi. Hazar Denizi ülkelerinin entegrasyon girişimlerinin çok zayıf bir şekilde gelişmekte olduğunu belirten Lidiya Parkhomchik, Hazar bölgesinin hem bölgesel hem bölge dışı devletler için enerji sektöründe büyük rol oynadığının altını çizdi. Hazar bölgesindeki petrol ve doğalgaz kaynakları

Dünyanın hidrokarbon rezervinin büyük bir payını oluşturduğunu vurgulayarak, birçok aktörün bu bölgeye ilgisinin artmakta olduğunu dile getirdi. Bölge ülkelerinin entegrasyon girişimlerin 2000'lerde başladığını belirten Lidiya Parkhomchik, o dönemde Hazar Denizi ülkelerinin arasındaki diyalogların başarısız bir şekilde yürüdüğünü ve mevcut durumda gelişmenin ilk aşamasında olduğunu ifade etti ve ayrıca Hazar Denizi devletleri arasındaki ikili ticaret ilişkileri hakkında detaylı bilgiler sundu. Bölgedeki en yüksek ticaret hacminin Kazakistan-

Rusya arasında olduğunu, buna karşılık en düşük ticaret hacminin

olduğunu söyleyen Lidiya Parkhomchik, Hazar Denizi'nde

ise Azerbaycan ve Türkmenistan arasında gerçekleştiğini dile getirdi. Sunumunun devamında Kuzey-Güney Ulaşım Koridoru ile Ulaşım ve Lojistik Merkezi hakkında detaylı bilgiler sunarak, İran ile Azerbaycan arasındaki Rest-Astara demiryolu yapım çalışmalarını birlikte, Gazvin-Reşt demiryolunun 2017 yılında kullanıma gireceğini belirtti. Ulaşım ve Lojistik Merkezi entegrasyon girişiminin 2014 yılında gerçekleşen Astrahan Zirvesinde Azerbaycan Cumhurbaşkanı Kurbankulu Berdimuhamedov'un teklifi

taşımacılık alanında işbirliği anlaşmasının imzalanması gibi detaylı bilgilerle paylaştı.

Parkhomchik ayrıca, Hazar'ın güvenliği hakkında da bilgiler sunarak, bölge devletlerini kapsayan Hazar Gücü (CASFOR) adlı uluslararası askeri deniz grubu projesinden söz etti.

Seminerin sonunda katılımcılar, Hazar Denizi devletlerinin entegrasyon girişimlerine ilişkin değerlendirmeler yaparak görüş alışverişinde bulundular.

СОҢҒЫ БЕТ

СПАРТАКИАДА САҢЛАҚТАРДЫ САРАЛАУДА

Университетте оқытушы-профессорлар мен қызметкерлер арасында факультет аралық XXV-спартакиада ойындарынан жарыс өтіп жатыр. Спартакиаданың ашылу рәсіміне вице-президенттер Б.Мұхамеджанов пен М.Эрен және факультет декандары қатысты. Алғашқы күні ойыншылар спорттың дойбы, тоғызқұмалақ және теннис сияқты түрлерінен сынға түсті. Спартакиадаға Әлеуметтік ғылымдар, Ректорат пен «Түркістан Ахмет Ясауи кәсіби» колледжі, Гуманитарлық ғылымдар, Кентау институты, Медицина факультеті, Филология және Инженерия, Жаратылыстану факультеттері қатысып, спорттың 14 түрінен бақ сынауда.

Күнделікті сабақ беру, білім мен ғылымнан бір сәт бой сергітіп командалық ойын үлгісін көрсетіп жүрген университет ұжымын көріп көңіл қызығады. Спорттық ойындардан ләззат алуда. Денені шынықтырып, бойға сергектік сыйлайтын, миды қозғайтын спорттық ойынның басы-қасында жүрсеңіз, жүздері жадыраған әріптестеріңізді байқайсыз. Жеңіске деген махаббатын да жасырып қалмайды. Сөзімнің дәлелі Филология факультетінің тәрбие ісі жөніндегі декан орынбасары Мырзахмет Балаубеков. Бұл кісіні университетте танымайтын жан жоқ шығар. Факультеттің намысын бермеу үшін нағыз жаттықтырушылардай жанын салуда. Қасына бір топ әріптесін жиып, ұрандатып ұзақ қол шапалақтап тартысты ойынды қыздыра түсті. Бұдан өзге декан орынбасарларынан Сақтапберген Мұханов пен Әділхан Кибишов те ұжымның намысын қорғауға келген әріптестерімен спорт алаңында жүр. Спорт факультетінің кіл

мықтыларын, төрешілерін, дене шынықтыру пәнінің оқытушыларын да кездестіресіз. Жарыс нәтижесін, ойындардың өткізілетін орны мен уақытын, ереже мен ескертуді спорт залына кіре беріс есікте ілінген кестеден көруге болады. Бүгінге дейін бес ойын түрінен жарыс нәтижесі белгілі болды. Филология факультеті дойбы, тоғызқұмалақ ойындары бойынша екінші орынды қанжығасына байлады. Шахмат, стол теннисі бойынша үшінші орынға ие болды. Ерлер волейболдан бесінші орынға табан тіреді. Барын салып ойнаған команда мүшелері ұжымның басқа қатысушыларының келесі ойын түрлерінен алға жетелейтініне сенім білдіріп отыр. Салыстырмалы түрде қарағанда жеңіске бір қадам жақындап қалған Кентау институты. Стол теннисі, тоғызқұмалақ, дойбы ойындарынан бірінші орынды ешкімге бермеген дайындық факультеті өздерін мойындата білді. Шахмат ойынында Инженерия факультетіне есе жіберіп, екінші орынға ілікті. Ерлер волейболында ректорат жігіттері ерледі. Бұл оқ бойы оза шауып келе жатқан Кентау командасына аздап соққы болды. Басқа командалар да көшке ілесіп жеңіске жетуге деген үмітті күшейтті. Күдігін сөйлітті. Кентау институты ерекше дайындалып келіпті. Институт директоры үздік ойыншылардың басын біріктірген. Жылда бірінші орынды ешкімге бермей келеді. Салауатты өмір салтын насихаттау мақсатында жыл сайынғы өткізілетін спорттық жарыстың қорытындысын газетіміздің келесі санынан оқи аласыздар.

Гүлдана МЕЙРХАНҚЫЗЫ

СТУДЕНТ КҮНДЕЛІГІ

ОЙ ҰШҚЫНЫ

Шаттыққа толы жастық көктем, бозбалалық дәурен қандай рахат. Көктемнің жаңбырынан кейінгі бүршік жарған жап-жасыл жауһазындай қаулайтын, жастық армандар, адуынды толғамдар қандай керемет. Жапырақта тұрған меруерт шықтай мөлдір көңілдің, ұмтылмас шақтардың алтын тамшылары өз топырағын сумен емдеп шөлін қандырып жатқан шығар.

Жастық шақ өмірінің алтынға бергісіз асыл кезеңі. Ол жалыны - от, қызуы - шоқ кез. Талғамы қандай от болса, оның басатын қатерлі баспалдағы да сексеуілдің шоғындай. Алдына келген баспалдаққа екіленбей аяқ басатын жігер тек жастықтың бойынан табылатын қуат. Сондықтан балалық боз дәурен адам өмірінің гүлдей құлпырған бір мезгілі.

Өмір күресі әрі ұзақ, әрі қысқа сапар. Қысқа болатыны ол барша тіршілік атаулыға бір-ақ рет беріледі. Ұзақ болатыны өмірдің соқпағына жол алған соң кедір-бұдыр таусылмас азабы мол қилы тағдыр сізді отқа салып сынап жүріп, шындай жүріп жетілдіреді.

Әр күнің, әр минутың өмірінің құрамы. Жастығың, көктемнің біте қайнасқан. Бүгін, ертең, кешесін көктем қылып өткізген жандар бақытты. Көктем күллі әлемге жаңа тыныс-тіршілік сыйлаушы.

«Адам баласының басшысы - ақыл, жолдасы - ой, қорғаны - сабыр, қорғаушысы - мінез, қымбаттысы - ар, таразысы - жүрек, сыншысы - халық» деп бекер айтпаған.

Қара ала күшікпен жарысқан балалық артта қалып, жастық дейтін үлкен кезеңнің көшесіндегі студенттік өмірдің иегерлері! Естеріңізде болар өткен шақта ойыңызды қытықтап санаңызды сарылтқан армандарыңыз?! Сіз кімсіз? Кім боласыз?

«Озар елдің баласы он бесінде баспын дер, тозар елдің баласы отызында жаспын дер». Қадірін біліп сыйлайтын жастықтың ақ таңында рух серпілісіне жол аша алмай қалудан бойыңды арашала. Меңгере біл...

Өмір көтеріп тұрып құлатады, жұбатып тұрып жылатады. Тұрмыстың тарпаң асуынан алыстап жасайтын пенде жоқ. Алайда тұрмысқа азығын беріп жағаңызға жармастырмаңыз тұрмыс адамды бағатын орта болғанымен, кереметсіз ой мен икемсіз іс.

Кереметтің иесі болу, ақылыңызбен басталып асылыңызбен келеді. Алайда бар пейіліңмен сүйген ұлтыңның намысын қорғау барлық азаматтың борышы. «Қолда барда алтынның қадірі жоқ». Қадірін біл жалаңаяқ су кешіп, белуардан от кешуге батыл тұратын жастығыңның әр күнін қастерлей біл. Ертең аударылса бір парақ, қайда қаласың...

Өзіңді тәрбиелеу әр күніңнен басталады. Үміттің отын өшірмейтін жүрегің болған шақта бағалай алмасаң, ертеңгі күні жолдасың кім боларын білмей қаласың...

Бағдат ҮМІТБЕК
3-курс студенті

ӨМІРДЕН КІМ ӨТКЕНІН БІЛЕСІЗ БЕ?

КӨШЕМІЗДІҢ ҚАМҚОРЫ ЕДІ

Қаңтардың алғашқы күндерінің бірінде тоқсанның алтысына қараған шағында Жақан ақсақал дүниеден өтті. Жаймашуақ күндері таяғын қыса ұстаған көкеміз көше жағалап, ұзақ жүретін. Сәлемдескен адамын жазбай танытынына қайран қалатынбыз. Оны-мұны сұрастырып, көшеміздің тұрғындарын түгелдейтіні бар-ды. Кей-кейде арнайы келіп, сақал-мұртын алып беретінмін.

Қаншама шеберлік танытқаныңмен терең-терең әжімдерді мазалау дегеніңіз оңай шаруа емес. Ризалығы болар, әлсіз саусақтарымен қолымды қысатын.

Марқұм болған Жақан ақсақал ғылым әлемінде өзіндік айшықты орны бар ұлағатты ұстаз Аманкүл Ақбасованың әкесі болатын. Жақан көкеміздің өнегелі өмір жолының қырлары адам жанын шуаққа бөлейді. Жастары ұлғайып, зейнеткерлікке шыққан Жақан мені Ақкүлш ана ұлдары облыстық ішкі істер басқармасының подполковнигі Аманжол мен облыстық орман-тоғай шаруашылығының бас директоры Бақытжанның қолында тұруға келісім бермей, тұла бойы тұңғыштары Аманкүлге өз тағдырларын сеніп тапсырды. Оған да талай-талай жылдар өтті. Профессор Аманкүл Жақанқызы аяулы анасы Ақкүлш пен ғылыммен айналысуына барынша жағдай жасауға тырысқан жанына жалау болған адал азаматы журналистік абыройын асқақ ұстаған асыл қосағы Әскер Исақұлын қасиетті Түркістан топырағына арулап қойған еді. Енді міне, рухани демеушісі әрі тілекшісі болған сүйікті әкесі Жақан ақсақалды да қара жердің қойнына беріп отыр. Бүкіл ғұмырын ғылымға арнап келе жатқан, қазақтың қайтпас та қайсар қыздарының алдыңғы легінде жүрген өз саласының академигі Аманкүл Жақанқызы жеткен жетістіктері мен шыққан асуларында әке өнегесі оның мейірімі мен дархан жүрегінің отты лебі жатыр деп біледі. Жатқан жерің жайлы, топырағың торқа болсын, көшеміздің қамқор ақсақалы, ардақты әке, асыл жан!...

Сейдулла САДЫҚОВ
Филология ғылымдарының докторы,
университет профессоры

Ясауи университеті

Редактор Жанар БЕЙСЕНБАЕВА

Тілшілер:
Журналистика бөлімінің студенттері

Фототілші: Елнұр СЕРДӘЛІ
Беттеуші: Мұрат ШАХАНБАЕВ

Газет 1995 жылдан бастап айына 2 рет шығады

Газет Қазақстан Республикасының Байланыс және ақпарат министрлігінде 4.10.2010 жылы тіркеліп, тіркеу туралы №11180-Г куәлігі берілген.

Редакция оқырман хаттарына жауап бермейді және кері қайтарылмайды. Автордың пікірі, мақалалары, ашық хаттары мен үндеулері редакцияның көзқарасын білдірмейді. «Ясауи университетінде» жарияланған мақаланы көшіріп басқанда сілтеме жасалуы тиіс. Кейбір суреттер интернеттен алынды

Мекен-жайы: ҚР, ОҚО, Түркістан қаласы, Қазыбек би көшесі, №4 оқу ғимараты, 106-кабинет.
Байланыс телефоны: 8 /72533/ 3-21-24, ішкі 117
Эл.пошта: a.yassau@mail.ru

Таралу аумағы: Қожа Ахмет Ясауи атындағы ХҚТУ

Газет «M-PRESS» ЖШС баспа үйінде басылды.

Мекен-жайы: ҚР, Шымкент қаласы, Байтұрсынның көшесі, 18-үй

Таралымы: 1000 дана

Тапсырыс нөмірі: